

[1267127]

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

[] SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. Examination, II & IV Semester

Monday Date : 03-04-2017

Session : Time 02 : 00pm to 05 : 00 pm

Subject : Logic & Philosophy

Course code : PA02CPHI01/ Philosophy of K.C. Bhattacharya
PA04CPHI05

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.

(૧૦)

૧. ભટ્ટાચાર્યના મતે નિર્ધારીત અને અનિર્ધારીત વચ્ચેનો ભેદ સ્વયં કેવો છે ?
(૧)નિર્ધારીત (૨)અનિર્ધારીત (૩)યોગ્ય (૪)અયોગ્ય
૨. વિષયને વિષય તરીકે જાણી તેનો અર્થ મેળવવો કોનું કાર્ય છે ?
(૧)અનાત્મ (૨)વિષય (૩)પરમતત્ત્વ (૪)સ્વ-તત્ત્વ
૩. આત્મ ચેતના માત્ર અભિવ્યક્તિ ન હોઈ શું છે ?
(૧)વિષય (૨)કર્મ (૩)શબ્દદેહ (૪)વાક્ કર્મ
૪. આત્મલક્ષી રીતે સ્વ-તત્ત્વ એ કેવી હકીકત છે ?
(૧)અજ્ઞાત (૨)જ્ઞાત (૩)પ્રતિક (૪)સંકેત
૫. ભટ્ટાચાર્ય સ્વ-તત્ત્વના કેટલા સ્તરો દર્શાવે છે ?
(૧)ત્રણ (૨)એક (૩)બે (૪)ચાર
૬. ભટ્ટાચાર્ય શામાં બહુવિધતાની સંભાવનાને સ્વીકારે છે ?
(૧)ચેતનામાં (૨)સ્વમાં (૩)પ્રકૃતિમાં (૪)ધાર્મિક ચેતનામાં
૭. વસ્તુલક્ષી હકીકત એ કેવી હકીકત છે ?
(૧)સ્થાપિત (૨)સ્થાયી (૩)ચૈતસિક (૪)અજ્ઞાત
૮. કઈ હકીકતને હકીકત તરીકે સિદ્ધ કરવાની છે ?
(૧)જ્ઞાત (૨)અજ્ઞાત (૩)ચૈતસિક (૪)વસ્તુલક્ષી
૯. આંતરલક્ષી સભાનતા એ સ્વયં શાની સભાનતા છે ?
(૧)પરરલક્ષીતા (૨)સ્વલક્ષીતા (૩)લાગણી (૪)સ્વતંત્રતા
૧૦. અજ્ઞાત વિષયને જાણવામાં કોણ મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે ?
(૧)લાગણી (૨)વિચાર (૩)સ્વલક્ષીતા (૪)સંકલ્પ

Continue ...2

પ્રશ્ન-૨. ભટ્ટાચાર્યનું મનોવૈજ્ઞાનિક અને વૈચારિક અર્થઘટન વર્ણવો. (૧૫)

અથવા

તત્ત્વજ્ઞાનની વિભાવના તરીકે તર્કશાસ્ત્ર વિશેનો ભટ્ટાચાર્યનો મત રજૂ કરી તેની સમીક્ષા કરો.

પ્રશ્ન-૩. ભટ્ટાચાર્યની દૃષ્ટિએ જ્ઞાનના કારકો જણાવી અજ્ઞેયતત્ત્વનું જ્ઞાન કઈ રીતે સંભવ છે ? સમજાવો

અથવા (૧૫)

ભટ્ટાચાર્યની દૃષ્ટિએ સ્વતત્ત્વની વિષય તરીકેની સ્વતંત્રતા વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૪. ભટ્ટાચાર્યની મૂલ્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)

અથવા

ભટ્ટાચાર્યનો આત્મા અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૫. તત્ત્વજ્ઞાન વિશેનું ભટ્ટાચાર્યનું દૃષ્ટિબિંદુ સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)

અથવા

આધ્યાત્મિક સ્વલક્ષીતા એટલે શું ? સ્પષ્ટ કરો.

— X —

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

[75376]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. Examination, II & IV Semester

Thursday Date : 06-04-2017

Session : Time 02 : 00pm to 05 : 00 pm

Subject : Logic & Philosophy

Course code : PA02CPHI02- Philosophy of Mahatma Gandhi

PA04CPHI06

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.

(૧૦)

૧. ભારતમાં સત્યાગ્રહની શરૂઆત ક્યારે થઈ ?
(૧)૧૯૧૯ (૨)૧૯૪૨ (૩)૧૯૨૦ (૪)૧૯૧૭
૨. ભારતીય બંધારણમાં મૂળભૂત અધિકારોની કઈ કલમમાં અસ્પૃશ્યતા એ શિક્ષાપાત્ર ગુનો છે ?
(૧)કલમ-૧૭ (૨)કલમ-૧૯ (૩)કલમ-૧૪ (૪)કલમ-૧૮
૩. અંગ્રેજી શિક્ષણના અનિષ્ટોને દૂર કરવા ગાંધીજીએ શાનો ઉપયોગ કર્યો ?
(૧)સત્યાગ્રહ (૨)આચરણ ઉપવાસ (૩)હિન્દ છાંડો ચળવળ (૪)શૈક્ષણિક પ્રયોગો
૪. ગાંધીજીના શૈક્ષણિક વિચારો ઉપર કયા બે કેળવણીકારોની અસર પડી છે ?
(૧) ગોપલે અને વિનોબા (૨)શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર અને રસ્કીન (૩)રસ્કીન અને થોરો (૪)રસ્કીન અને ટોલ્સટોય
૫. દક્ષિણ આફ્રિકામાં ફિનિક્સ આશ્રમ અને ટોલ્સટોય આશ્રમની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
(૧)ગાંધીજી (૨)રસ્કીન (૩)ટોલ્સટોય (૪)રાધાકૃષ્ણન
૬. ગાંધીજી કેવા શિક્ષણની હિમાયત કરે છે ?
(૧)એકાંગી (૨)દ્વિમાર્ગી (૩)સતત (૪)સર્વાંગી
૭. ગાંધીજી શિક્ષણ અંગે શાની હિમાયત કરે છે ?
(૧)નઈ તાલિમ (૨)કોલેજ (૩)યુનિવર્સિટી (૪)ત્રણેય
૮. આર્થિક ક્ષેત્રે ગાંધીજીનો કયો આદર્શ હતો ?
(૧)સર્વોદય (૨)સત્યાગ્રહ (૩)અહિંસા (૪)બ્રહ્મચર્ય
૯. સર્વોદય માટે કોનો વિચાર ધર્મની દૃષ્ટિએ રજૂ કરે છે ?
(૧)અર્થ (૨)કામ (૩)સત્ય (૪)અહિંસા
૧૦. ગાંધીજીએ સર્વોદય માટે સૌથી પહેલાં કયો કાર્યક્રમ આપ્યો હતો ?
(૧)સત્યાગ્રહ (૨)અહિંસા (૩)અસહકાર (૪)ખાદી

પ્રશ્ન-૨. ગાંધીજીનો વર્ણવ્યવસ્થા અને અસ્પૃશ્યતાને લગતા વિચારો સ્પષ્ટ કરો.

(૧૫)

અથવા

ગાંધીજીની દૃષ્ટિએ પાયાના શિક્ષણની આવશ્યકતાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૩. ગાંધીજીનો બુનિયાદી શિક્ષણ અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

(૧૫)

અથવા

ગાંધીજીના સત્યાગ્રહ વિશેના વિચારો જણાવી તેની ધારણા સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૪. મહાત્મા ગાંધીજી અનુસાર સત્ય, અહિંસા અને બ્રહ્મચર્ય વ્રતની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)

અથવા

સ્વરાજ એટલે રામરાજ્ય- ગાંધીજીનો આ વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૫. ગાંધીજીની દૃષ્ટિએ ઈશ્વરની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.

(૧૫)

અથવા

ગાંધીજીની દૃષ્ટિએ વ્યક્તિગત જીવન, સામાજિક જીવન અને સત્યનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

— X —

(2)

SEAT No. _____

No. of printed pages : 03

[70/71]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. Examination, II & IV Semester

Saturday Date : 08-04-2017

Session : Time 02 : 00pm to 05 : 00pm

Subject : Logic & Philosophy

Course code : PA02CPHI03- Symbolic Logic
PA 04 CPHI 07

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) p _____

(૧) $p \supset q$ (૨) $p \cdot q$ (૩) $p \vee q$ (૪) એક પણ નહીં

(૨) $p \supset q$ _____

(૧) $\sim p \vee q$ (૨) $p \cdot q$ (૩) p (૪) $\sim q$

(૩) $\sim p \supset \sim q$ એટલે...

(૧) $\sim p \vee q$ (૨) $q \cdot p$ (૩) $q \supset p$ (૪) $\sim q \vee p$

(૪) $p \cdot q$...

(૧) $q \cdot p$ (૨) $p \vee q$ (૩) $\sim q \supset p$ (૪) $\sim q$

(૫) $\sim \sim p$...

(૧) $p \cdot q$ (૨) p (૩) $q \vee p$ (૪) $\sim p \supset q$

(૬) શરતી સાબિતીમાં કઈ શરત છે ?

(૧) ફલિત વિધાનના પૂર્વાગને AP તરીકે સ્વીકારવું. (૨) ફલિત વિધાનના નિષેધને તરીકે AP સ્વીકારવું. (૩) બન્ને (૪) એક પણ નહીં

(૭) પૂર્વાગના સ્વીકાર પરથી ઉત્તરાંગના સ્વીકારને લગતો કયો નિયમ છે ?

(૧) MT (૨) HS (૩) Impl (૪) MP

(૮) ઉત્તરાંગના નિષેધ પરથી...

(૧) પૂર્વાગના નિષેધનો સ્વીકાર (૨) પૂર્વાગનો સ્વીકાર (૩) ઉત્તરાંગનો નિષેધ (૪) એક પણ નહીં

(૯) એક વિકલ્પના નિષેધને આધારે બીજાનો સ્વીકાર કયો નિયમ છે ?

(૧) HS (૨) DS (૩) MT (૪) MP

(૧૦) $p \vee q, \sim p \therefore q$ એ કયો નિયમ છે ?

(૧) MT (૨) HS (૩) Impl (૪) DS

પ્રશ્ન-૨. સત્યતા અને પ્રામાણ્ય વચ્ચેનો સંબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(૧૫)

અથવા

નીચેની દલીલોની રૂપલક્ષી સાબિતી આપો. (અનુમાનના નિયમો વડે)

1. (1) $(A \vee X) \cdot Y$
(2) $[(A \vee X) \cdot M] \supset Z / \therefore Z$
2. (1) $(P \cdot Q) \supset S$
(2) $S \supset (\sim L \supset \sim N)$
(3) $\sim L \cdot \sim M$
(4) $P \cdot Q / \therefore \sim A \vee F$
3. (1) $(P \cdot Q) \supset [P \supset (A \cdot B)]$
(2) $(P \cdot Q) \cdot R$
(3) $P \cdot Q / \therefore A \cdot B$
4. (1) $N \cdot M$
(2) $\sim S \supset (T \cdot W)$
(3) $(P \vee R) \vee \sim S$
(4) $(N \cdot M) \supset \sim (T \cdot W) / \therefore (R \cdot N) \vee S$
5. (1) $I \supset J$
(2) $J \supset K$
(3) $L \supset M$
(4) $I \vee J / \therefore K \vee M$

પ્રશ્ન-૩. અનુમાનના નિયમોની સ્પષ્ટતા કરો.

(૧૫)

અથવા

નીચેની દલીલોની પ્રમાણભૂતતા સ્થાનાપત્તિના નિયમો વડે ચકાસો.

1. (1) $O \supset [(P \supset Q) \cdot (Q \supset P)]$
 $/ \therefore O \supset (P \equiv Q)$
2. (1) $(H \vee I) \rightarrow [(J \cdot (K \cdot L))]$
(2) $I / \therefore J \cdot K$
3. (1) $(M \vee N) \supset (O \cdot P)$
(2) $\sim O / \therefore \sim M$
4. (1) $(E \cdot F) \rightarrow (G \cdot H)$
(2) $F \cdot E / \therefore G \cdot H$
5. (1) $(O \vee P) \rightarrow (Q \vee R)$
(2) $P \vee O / \therefore Q \vee R$

પ્રશ્ન-૪. વિધાનપરક તર્કશાસ્ત્રની મર્યાદા જણાવો.

(૧૫)

અથવા

નીચેની દલીલોની પ્રમાણભૂતતા શરતી સાબિતી (CP) વડે આપો.

1. $B / \therefore A \rightarrow (A \cdot B)$
2. $A \rightarrow (B \cdot C) / \therefore A \rightarrow C$
3. (1) $A \rightarrow B$
(2) $A \rightarrow C / \therefore A \rightarrow (B \cdot C)$
4. (1) $A \rightarrow B$
(2) $\sim (D \vee A) \rightarrow C$
 $/ \therefore \sim (B \vee C) \rightarrow (D \cdot \sim A)$

5. (1) $(H \cdot \sim J) \rightarrow C$
 (2) $C \rightarrow E$
 (3) $\sim J \quad / \therefore H \rightarrow E$

પ્રશ્ન-પ. એકદેશી અને સર્વદેશી વિધાનો સમજાવો.

(૧૫)

અથવા

નીચેની દલીલોની રૂપલક્ષી સાબિતી પરોક્ષ પદ્ધતિ (IP) થી આપો.

<p>1. (1) $A \rightarrow B$
(2) $C \rightarrow D$
(3) $(B \vee D) \rightarrow E$
(4) $\sim E \quad / \therefore \sim(A \vee C)$</p>	<p>2. (1) $D \rightarrow \sim B$
(2) $B \vee C$
(3) $D \vee C \quad / \therefore C$</p>
<p>3. (1) $A \rightarrow (B \rightarrow C)$
(2) $A \rightarrow B$
(3) $\sim C (A \vee D) \quad / \therefore C \vee D$</p>	<p>4. (1) $\sim A$
(2) $(A \vee B) \leftrightarrow C$
(3) $\sim B \quad / \therefore \sim(C \cdot D)$</p>
5. (1) $C \rightarrow [D \vee \sim(A \vee B)]$
 (2) $\sim A \rightarrow B \quad / \therefore \sim D \rightarrow \sim C$

— X —
 (3)

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

[105/106] [] SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. Examination, II & IV Semester

Tuesday Date : 11-04-2017

Session : Time 02 : 00pm to 05 : 00 pm

Subject : Logic & Philosophy

Course code : PA02EPHI02- Existentialism

PA02EPHI 06

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.

(૧૦)

૧. બીઇંગ ઓફ ફિનોમીના એટલે શું ?

- (૧)આભાસોનું અવ્યક્ત સ્વરૂપ (૨)આભાસોનું વ્યક્ત સ્વરૂપ (૩)આભાસોનું પરાત્પર સ્વરૂપ
(૪)આભાસોનું અમૂર્ત સ્વરૂપ

૨. સાર્ત્ર આભાસમય સત્ માટે કયો શબ્દ પ્રયોજે છે ?

- (૧)Phenomenal Being (૨)Phenomenal Seeing (૩)Phenomenal Doing
(૪)Phenomenal Nothing

૩. Being and Nothingness કોનું પુસ્તક છે ?

- (૧)હેડેગર (૨)સાર્ત્ર (૩)કિર્કગાર્ડ (૪)હુસેર્લ

૪. 'અસ્તિત્વ' કયો શબ્દ વપરાતો નથી ?

- (૧)માનવ સત્ (૨)ડાઝેઈન (૩)એક્ઝિસ્ટન્સ (૪)આત્મા

૫. હેડેગરનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?

- (૧)૧૮૮૯ (૨)૧૮૮૨ (૩)૧૯૮૨ (૪)૧૮૭૫

૬. સાર્ત્ર અનુસાર ઇચ્છા એટલે શું ?

- (૧)સત્થી વંચિતતા (૨)સત્નો અભાવ (૩)વસ્તુનો અભાવ (૪)ત્રણેય

૭. ઇશ્વરના સંદર્ભમાં સાર્ત્રની માન્યતા કેવી છે ?

- (૧)નીરિશ્વરવાદી (૨)ઈશ્વરવાદી (૩)પરઈશ્વરવાદી (૪)સર્વેશ્વરવાદી

૮. 'તત્ત્વવિદ્યાનો વિરોધ કરનારા પણ તત્ત્વબંધુઓ જ છે' એમ કોણ માને છે ?

- (૧)સાર્ત્ર (૨)બ્રેડલી (૩)હેડેગર (૪)નિત્સે

૯. કિર્કગાર્ડ અનુસાર પ્રતિબદ્ધતાની સૌથી વધુ અભિવ્યક્તિ કયા સ્તર પર થાય છે ?

- (૧)સૌંદર્યાત્મક (૨)નૈતિક (૩)ધાર્મિક (૪)પરલૌકિક

૧૦. કિર્કગાર્ડ અનુસાર સૌંદર્યાત્મક સ્તરનું નિશ્ચિત પરિણામ કયું છે ?

- (૧)નિરાશા (૨)આશા (૩)પ્રતિબદ્ધતા (૪)નિશ્ચિતતા

Continue ...2

પ્રશ્ન-૨. ક્રિક્ઝગાર્ડ અનુસાર જીવનની દ્વન્દ્વાત્મક ગતિનો ખ્યાલ રજૂ કરો. (૧૫)

અથવા

હુસેલ્ના પારગામી દશ્યાનુભવની શરતો સવિગત સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૩. રેઈનહાર્ટ અનુસાર અસ્તિત્વવાદના મુખ્ય વિષયો ચર્ચો. (૧૫)

અથવા

સાર્ટ્ર અનુસાર 'જે છે તેના માટે છે' નો અર્થ અને સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૪. હેડેગરનો પરિચય આપી તેની તાત્ત્વિક સમસ્યા સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)

હુસેલ્ અને સાર્ટ્રની આભાસવાદી પદ્ધતિની તુલના કરો.

પ્રશ્ન-૫. સાર્ટ્રના અનિશ્ચરવાદી વિચારો સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)

અથવા

હેડેગર અનુસાર સત્તાની સમસ્યાનું લાક્ષણિક સ્વરૂપ વર્ણવો.

— X —

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

[108/109]

[] SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. Examination, II & IV Semester

Thursday Date : 13-04-2017

Session : Time 02 : 00pm to 05 : 00 pm

Subject : Logic & Philosophy

Course code : PA02EPHI03- Philosophical Bases of Indian Culture

PA02EPHI07 -

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.

(૧૦)

૧. વેદાન્તશાસ્ત્રો, દર્શનો, પુરાણો વગેરેનો સમાવેશ કયા યુગમાં થાય છે ?

(૧)સ્મૃતિયુગ (૨)શ્રુતિયુગ (૩)સંસ્કૃતિયુગ (૪)સંવર્ધનયુગ

૨. મહાકાવ્યોનો સમાવેશ કયા સાંસ્કૃતિક યુગમાં થાય છે ?

(૧)સ્મૃતિયુગ (૨)શ્રુતિયુગ (૩)સંસ્કૃતિયુગ (૪)સંવર્ધનયુગ

૩. કર્મના નિયમનું શક્ય પરિણામ કયો વાદ છે ?

(૧)આશાવાદ (૨)નિયતિવાદ (૩)સંશયવાદ (૪)સમન્વયવાદ

૪. શ્રી રામ માટે કયું ગુણનિર્દેશક સંબોધન કરવામાં આવે છે ?

(૧)કર્તવ્યપાલક (૨)નીતિપુરુષ (૩)ધર્મ પ્રવર્તક (૪)મર્યાદા પુરુષ

૫. વેદ, ઉપનિષદનો સમાવેશ કયા યુગમાં કરવામાં આવે છે ?

(૧)સ્મૃતિયુગ (૨)શ્રુતિયુગ (૩)સંસ્કૃતિયુગ (૪)સ્વધર્મયુગ

૬. પુરાણોની સંખ્યા કેટલી માનવામાં આવે છે ?

(૧)૮ (૨)૧૮ (૩)૨૭ (૪)૬

૭. પુરાણોનું નીતિશાસ્ત્ર કેવું છે ?

(૧)પુર્ણતાવાદી (૨)આદર્શ ઉપયોગિતાવાદી (૩)વ્યવહારવાદી (૪)ત્રણેય

૮. શ્રમણ સંસ્કૃતિમાં મુખ્યત્વે કયા ધર્મનો સમાવેશ થાય છે ?

(૧)જૈનધર્મ (૨)બૌદ્ધધર્મ (૩)બ્રાહ્મણધર્મ (૪)એક અને બે બન્ને

૯. પુરણ કશ્યપ કયા વાદના પ્રવર્તક હતા ?

(૧)અક્રિયાવાદ (૨)દેવવાદ (૩)અણુવાદ (૪)અકૃતતાવાદ

૧૦. મંખલી ગોસાલ કયા વાદના પ્રવર્તક હતા ?

(૧)અક્રિયાવાદ (૨)દેવવાદ (૩)અણુવાદ (૪)અકૃતતાવાદ

Continue ...2

પ્રશ્ન-૨. નિગ્રો, ઓષ્ટ્રિક અને દ્રાવિડ જાતિઓનો ટૂંકમાં પરિચય આપો. (૧૫)

અથવા

વૈદિક સંસ્કૃતિની વિશેષતાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૩. ભારતીય સંસ્કૃતિની તાત્વિક ભૂમિકા રૂપે બ્રહ્મોસમાજનું પ્રદાન વર્ણવો. (૧૫)

અથવા

ધર્મ અને દર્શનના ક્ષેત્રે ઈસ્લામનો પ્રભાવ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૪ પ્રાચીન ભારતીય ન્યાય વ્યવસ્થાની વિશેષતાઓ વર્ણવો. (૧૫)

અથવા

સાંસ્કૃતિક પુનરુત્થાનમાં આર્યસમાજનો ફાળો સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૫. મહર્ષિ રમણના ચિંતનનું સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય શું છે ? સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)

અથવા

સાંસ્કૃતિક દષ્ટિએ ભારતનાં બંધારણના સિદ્ધાંત વર્ણવો.

— X —

[79/80]

SEAT No. _____

No. of printed pages : 01

[] SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. Examination, II & IV Semester

Monday Date : 17-04-2017

Session : Time 02 : 00pm to 05 : 00 pm

Subject : Logic & Philosophy

Course code : PA02SPHI03- Philosophical Essay Writing

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ પાંચ)

(૧૦)

૧. ભૌતિક અનિષ્ટ એટલે શું ?

૨. નૈતિક અનિષ્ટ એટલે શું ?

૩. વિવેક એટલે શું ?

૪. વૈરાગ્ય એટલે શું ?

૫. માયાનો અર્થ જણાવો.

૬. આવરણશક્તિ એટલે શું ?

૭. યથાર્થ જ્ઞાન ક્યારે થાય છે ?

પ્રશ્ન-૨. અનિષ્ટનો અર્થ જણાવી અનિષ્ટની સમસ્યા વર્ણવો.

(૧૫)

અથવા

અનિષ્ટની સમસ્યાનો દ્વૈતવાદી ઉકેલ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૩. શંકરાચાર્ય અનુસાર મોક્ષનું સ્વરૂપ અને સાધનો વર્ણવો.

(૧૫)

અથવા

ઈસ્લામ ધર્મ અનુસાર મોક્ષનું સ્વરૂપ વર્ણવી તેના સાધનો જણાવો.

(૧૫)

પ્રશ્ન-૪. શંકરાચાર્યનો જગત અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

(૧૫)

અથવા

શંકરાચાર્યનો સત્તાત્રયનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૫. ચાર્વાક અને બૌદ્ધો અનુસાર ભ્રમનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

(૧૫)

અથવા

માધ્યમિકો અનુસાર શૂન્યવાદ સ્પષ્ટ કરો.